

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP
SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESITŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések megállapodás szerint számíttanak.

— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felétős szerkesztő és lapfajdosnos:

KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

féleghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Sine ira et odio.

Ez év elején, február hónapban foglalkoztunk először lapunk hasábjain azzal a kérdéssel, amely két hónapja már országos fontosságúvá vált: a bányászati és erdészeti főiskolának áthelyezési kérdésével.

Azóta megjelent a főiskola tanárainak e tárgyban kelt emlékirata, megjelent Selmec- és Bélabánya sz. kir. város közönségének az emlékiratra adott válasza, foglalkozott ez ügygel a fővárosi sajtó, foglalkoznak e kérdéssel a bányászati és kohászati egyesület vidéki osztályai s holnap a tárgyalás alá veszi az ügyet az országos bányászati és kohászati egyesület közgyűlése is. Egyszóval ez a minket selmezbányaiakat igen közelről érdeklő fontos kérdés országos érdekeltséget keltett.

Olvasó közönségünk az egész kérdést ismeri, mert az e tárgyban kelt emlékiratokat egész terjedelmükben közöltük s itt még csak azt tartjuk szükségesnek megemlíteni, hogy a bányászati és kohászati egyesület vidéki osztályai — a salgótarjáni osztály kivételével — mindannyian amellett vannak, hogy a főiskola áthelyezése és kül-

önösen a fővárosba való áthelyezése semmi esetre sem volna a főiskola érdekében való.

Valószínűleg ez értelemben fog dönteni a bányászati és kohászati egyesület közgyűlése is s így két hónapos pro- és kontra vitatkozás után ez az országos érdekeltséget keltő kérdés egyidőre s valószínűleg jó időre lekerül a szőnyegről.

Nekünk selmezbányaiaknak az volna az érdekünk, hogy ne csak jó, de beláthatlan hosszú időkre ne kerüljön felszínre az a kérdés és ha ez az érdekünk, ennek elérése céljából nemcsak beszélnünk és írunk, de tennünk is kell.

Feltétlenül már ez év elején megírtuk, s azóta a megjelent emlékiratoknak tárgyi-lagos elbírálása után határozottan megállapíthatjuk, hogy az áthelyezés eszméjének szülőhelye Selmezbányán van és szülőke az elégedetlenség. A székhely áthelyezése érdekében kelt emlékirat nyitán és világosan kifejezi ezt. Ezt az elégedetlenséget tehát — amennyiben jogosult — lassankint meg kell szüntetni az azt felidéző oknak megszüntetésével és hogy ezt megtehessek, valljuk be, hogy vannak ilyen okok.

Be kell ismernünk azt, hogy városunk a mostani évtizedet megelőző időkben úgy-

szólva egy lépést sem tett a haladás terén s csak az utóbbi években kezdette pótolni a régi idők sok mulasztását, mert hogy lassankint és a közönség erejéhez mérten megkezdődött már évek előtt ez a munka, azt senki nem tagadhatja.

Vízvezeték létesítése, járdák rendezése, az utcai világítás kifogástalanúvá tétele, iskolák építése, az Erzsébet-tér parkirozása, legutóbb épen a főiskolai tanárok érdekében új, modern lakások építése, mind az utóbbi évek létesítményei, s mind olyan létesítmények, amelyek a haladás mellett bizonyítanak. Igaz, hogy ez a haladás nem rohamos, nem szembeötlő, de mégis csak haladás, s így ha igazságosak akarunk lenni, nem mondhatjuk azt, hogy a város visszafelé fejlődik.

Az az állítás, hogy a selmezbányai bányászat hanyatlók, hát ma igaz, holnap tán nem lesz az. Komoly szakértők azt mondják, hogy van a mi hegyeinkben még elég ére csak fel kell keresni. E szakértők állításában nincs okunk kételkedni, mert a multban is előfordult igen sokszor, hogy esőkkent a bányák jövedelmezősége, de jöttek jobb idők, amikor szépen jövedelmeztek azok.

Vér.

Írta: Papp Viktor.

A fényes városnak egy gyönyörű palotájában halva fekszik egy leány. Egyedül van, dultan rendetlenül, úgy a hogy meghalt. Az ajtók tárva-nyitva. Fel kellett feszíteni, hogy az orvos és a rendőrség felvehesse a jegyzőkönyvet. Úgy hagyták bezáratlanul.

A villanyfény beárad a csillogó szobákba. Egy rendőr járklál a kapu előtt. A cifra vaskapu kulcsát őrzi, amíg megérkezik a fekete kocsi, hogy elvigye a hullát.

Hideg éjszaka van.

Csak úgy sziporkázik a villanyfény a párkányzatokon.

A telefon a helyszínére szolitott. Mire odaértem, a selyem és smyrnaszőnyegek lucskosak, sárosak voltak a kíváncsiak, az újságírók s rendőrök lábnyomaitól. Hangosan beszélgettek, viccelődtek, nevetgéltek és dicsőre nézettek a lakás gyönyörű dísz tárgyait, pompás festményeit és ezüstjeit.

— Hogy hívják a leányt? — kérdeztem egyikőtől.

— Médey Klára.

— Öngyilkosság?

— Az. Ott a kés még a testében.

A rendőrségi jegyzőkönyv is az asztalon

volt. Megtudtam belőle, hogy huszonkét éves. Rokona nincs. Két éve lakik itt. A foglalkozási rovat üres volt.

Míg a tudósítás elkészült, társaim elmentek. Egyedül voltam a halottal.

Csak most néztem meg közelebbről. Felsőleges szép leány volt. Barna Koromfekete üveges szeme nyitva bámult a szoba falára. Éstekintete még a halálban is mosolygó, kacér, de fájdalmas volt. Mintha folyton könyörögne és nevetne az szemsugár. Az ajka kissé kinyílt. Egy ránc sínes rajta. Fehér fogorán rikítóan törtek meg a hideg villanyfény. Mintha minden arcizma mozogna ebben a világításban. Hajából egy ébenfa fésű a homlokára hullott. Gyönyörű, kísérletien szép volt ez a fej. Szébb, mintha élne.

A keretet mellett, a sáros csizmáktól bepiszkolt medvebőrön fekszik. Hanyagul, mintha velem kacérkodnék.

Egy barnanyelű nagy késsel szurta meg magát.

Liláselyem pongolyára alig véres. A testen futott végig a vér. Az orvos balfelül felszakította válláról a ruhát. Úgy is maradt. Fehéren hidegen tündöklött a kar, amely bizonyára parázsan is égett.

Pompás, felséges kép volt, amint fájdalmában végig nyult a medvebőrön. Sajnálatos és izgató.

Olyan volt, mint midőn a tövén élő rózsára kátrányesepp hull.

Az a csepp halála a rózsának.

Élt, pedig halott volt.

Sokáig, tűnődve néztem ezt a fájdalmas, kacércarcu, szép leányt. Megfogtam gyűrűkkel tele- rakott, bársonyos kezét, hogy csakugyan hideg-e. Valahogyan nem szerettem volna, ha megelevenednék.

Éppen távozni készültem, mikor egy öreg tisztos arcú ember lépett a szobába. Sirt az öreg amint meglátta a leányt és kezét csókolt neki. Aztán elmondolta, hogy gyermekkorától ismeri őt. Az apjánál volt sokáig gispán. Egyetlen gyermeke volt Klára apjának. És olyan gyönyörű, hogy hozzá fogható talán nem is lehet.

— Mikor én a fővárosba kerültem, — folytatta az öreg — Klára már itt volt, de egyedül, nem a szüleiével. Azok azt sem tudták, hol van mert megszökött hazulról. Nem tudom világosan a dolgot, de valami szerelmi történet kellett legyen az oka ennek a szakításnak. Tudtam, hogy Klára pénz nélkül hagyta oda a nagy kastélyt s mikor először látogatására jöttem, olyan fény és pompa fogadott, hogy gondolkozába estem. Nem eselődtem. Később megtudtam, hogy Médey Klára árulja magát és veszik, mert gyönyörű.

— Úgy-e gyönyörű? Most is gyönyörű — siránkozott az öreg.

Abszolút hanyatlásról tehát szó sem lehet sem abban, sem ebben a tekintetben. Am tenni valónk van még elég, s a lassú de biztos fejlődés útján szó sincs róla, hogy még megállhasson a város.

Mi is állandóan sürgettük egy tisztességes vígadósínház létesítését; egy megfelelő teli fürdő berendezését; a széles vágányú vasút kiépítését, stb.

Úgy tudjuk történetek is lépések ezekben az ügyekben s amennyire a város közönségétől függ, meg fognak valósulni ezek az igazán szükséges intézmények is, ámde a megfelelő tölke hiányában egyrészt időre van szükség és ami még fontosabb és a város fejlődésének sine qua nonja, szükséges az egyetértés, a közös munkálkodás.

A főiskola tanári karának ép úgy érdekében fekszik, hogy fejlődjék a város, mint a város minden lakosának, lehetetlen tehát teljesen visszavonulniuk attól a munkától, amely a fejlődést célozza. A főiskolai tanári testületnek igen nagy etikai és intellektuális ereje van, ez erőt elvonná, s a közérdekében nem felhasználni nem csak, hogy nem érdeklik, de kárak is.

Kevés vidéki városra van az országnak ilyen magas műveltségű és tudású s számban is tekintélyes testülete volna, mint a minő városunknak van a főiskola tanári karában; egy ilyen testületnek irányt szabnia és vezetnie kötelessége, amely kötelességet eddig teljes mértékben be is töltött a tanári kar a magyarosítás terén.

Nélkülözni a hatalmas erőt ezután sem szabad, azt azt szeretnők, ha a közélet minden ágában, a köztevékenység minden terén érvényesíteni láthatók.

A székhely elvitelének kérdésében fölmerült véleménykülömbőség nem szabad, hogy minden kérdésben választó fal legyen

— Jaj Istenem mivé is lett. Sohasem hittem volna. Mikor először az ölembe vettem, mikor először üttem a nyeregbe... Hiába... hiába...

Az öreg elengedte a leány kezét, letörölte a szakállán csillogó könyvespeket, végig járta a lakást. Hivott, hogy segítsen neki, vegyék számba nagyjából a butorokat s a holmikait. Hátha iratokat vagy leveleket találunk.

Szívesen segédkeztem, mert érdekelt a szerencsétlen teremtés. Feltörtük az íróasztalt. Ezer emléktárgyat, csecsebecsét és levelet találunk. Az öreg lázasan turkált az irathalmazban. Az én kezemből egy füzött napló került. A »Klára naplója.« volt.

május 9.

»Félséges est. Ezer csillaggal, zomoró holdal. Amint itt ülök a széles, mohos kőpadon, rám omlik a borostyán virága s a vad szőlő karolyai nyakam. Mintha ő ölelné. Olyan édes olyan valóság ez a fantázia. Mert tudom, hogy mindjárt itt lesz, mindjárt ő ölel igazán. Ő mondta a virágoknak, hogy addig becézzenek engem... Ha!... már itt van. Lódobogás. Átugrott a falon és megölelt nagyon, nagyon...»

— Tudtam biztosan, hogy először ma is és valahogy még sem bízom. De jó hogy itt vagy, Sándor. Ne menj el soha innen... ne menj el soha...

— De meg tudja az apád.

— Igaz...

a város közönsége és a tanári kar között s együtt működni más közérdekű kérdésekben hazafias kötelességük ebben a városban, amefia a nemzetiségi vidéken örbástyája a magyarságnak.

Selmecbányát erősíteni, a haladás útján megtartani hazafias kötelesség, s ebben a munkában „unitis viribus“ részt kell vennie mindenkinek, akit sorsa, hivatása e városba vezetett.

Mi hiszünk, hogy a székhely változtatás kérdésénél fölmerült ellentétek mihamarább el fognak simulni, s miként vihar után föleled a természet, s tollhara után is újult erővel, sine ira et odio folytatjuk a város fejlesztésének szükséges munkáját.

—ő.

A főiskola áthelyezésének kérdéséhez.

A »Selmecbányai Híradó«, ez évi 37. számában közölte egy részét Selmecbánya „Válasziratójának“ a főiskolai tanári kar emlékiratára. Hosszas távollétem után csak most került kezembe a válaszirat. Nem érzem magamat sem inditattva, sem feljogosítva a válaszíráshoz tüzetesen hozzászólni; de minthogy rólam, nevem említésével az van állítva, hogy én az áthelyezés ellen foglaltam volna állást, ennek helyreigazítását annyival is inkább szükségesnek tartom, mert álláspontom felől utazásom közben sok szakértáram intézett hozzám kérdést.

Erre nézve tehát ki kell jelentenem, hogy én az áthelyezés kérdésében nem nyilatkoztam, hanem a főiskolai tanács elé terjesztett emlékiratot a »részletes tárgyalás alapjául azon okból nem fogadtam el, mert meggyőződésem szerint a főiskola áthelyezésének kérdése, a bányászati és erdészeti felsőbb szakoktatás egymástól való elválasztásának kérdése nélkül nem oldható meg. Először tehát a felett kellene dönteni, vajon a felsőbb szakoktatásnál elválasztassanak-e a bányászati szakok az erdészeti szaktól.

Ha e felett a döntés megtörténne itt és fenn, csak akkor lehet megvitálni a Selmecbá-

Csókolj hát addig is folyton, folytonosan édes. És csokolt és ölelt sokáig, mindig. És csokolt nemcsak a számon, nemcsak a kezemen, nemcsak a hajamon... mindenütt, a hol csak ért. Ilyen vad és ilyen édes még sohasem volt.

És már nem is beszélünk, mintha nem tudtunk volna. Egymáshoz huzódunk, öleltük egymást, ugy, amig szinte elszémmeltem.

Még arra emlékezem, hogy a holdsugarban tündöklött, szinesedett, bólogott és összehajolt körülöttünk a sok virág. Aztán egyszerre éreztem a Sándor forró lehelletét, de többet nem tudok, azt sem, hogy elvált tőlem.

A nap költött fel a mohos kőpadról. Nagyon meg is ijedtem. Befutottam a szobámba és nem tudom, miért: sirtam sokáig keservesen...»

május 20.

«... Már nem is szeret ugy mint eddig.»

október 3.

«Ime. Sándornak egy szava, egy esküje sem volt igaz. Oh Istenem, oh Istenem...»

Letettem a naplót a többi írásk közé. Nesztelenül kimentem a szobából, az öregnek sem szóltam semmit. Mintha megérttem volna a tragédiát, hiszen talán minden rossz nő így lett rossz s így hal meg.

Könnyes szemmel néztem vissza mégegyszer a gyönyörű, fájdalmas arcu, holtában is kacér jeányra.

nyán maradás vagy máshová való áthelyezés kérdését. Mert a felső szakoktatás helyére nézve más igényei vannak a közös főiskolának, mások a bányászatnak és hozzá kapcsolatos ágazatoknak s végre más igényei vannak e tekintetben az erdészetnek.

A fölött ugyanis nem kételkedem, hogy az áthelyezés a főiskola szétválását is maga után vonná. De ebben az esetben a főiskola szétválás részének elhelyezését nem lehet együttesen tárgyalni. Először tehát a szétválás kérdését kell eldönteni.

Ami különösen az erdészeti felső szakoktatás kérdését illeti, ezt már az Országos Erdészeti Egyesület is többször vette tárgyalás alá. Ebbeli nézeteimet volt alkalmam kifejezni az Orsz. Erd. Egyesület Pécsen tartott közgyűlésén 1884-ben (L. Erd. Lapok, 1884. évf. 969. és k. lapokon) valamint a Budapesten 1896-ban tartott közgyűlésén is (L. Erd. L. 1896. 815 és k. lapok).

Mielőtt a szétválásztás kérdése fel nem vetetik élelem döntik, addig az áthelyezés kérdésével foglalkozni nézetem szerint idő előtti. Selmecbánya, 1905. szept. 21.

Fekete Lajos.

Az alkoholelles kongresszus.

Szüretidő körül megelénkül közéletünk. Kiállítások és kongresszusok rendeztetnek, hogy konstatálni lehessen a haladást és egyuttal felhívassák a figyelmét azokra a bajokra, melyek a hatalmasabb fejlődésnek útját állják.

Váramennyi legutóbb tartott kongresszus közül tarsadalmi szempontból kétségtelenül az alkoholellesnek kell legnagyobb jelentőséget tulajdonítani. Noha az e kongresszus keretében elhangzott beszédek és előadások természetesen még erősen elméleti izűek és még alig számíthatnak az oly annyira kívánatos gyakorlati hatásra: mégis tagadhatalnak, hogy az a sok igazság, mely az antikoholiztás tanácskozásaiából kicsillámlik, sikeres működésre és az eszmeinek diadaljutatására nyujt kilátást.

Miért nem sikerült a mozgalomnak eddig mélyrehatóbb eredményeket produkálni, miért nem tudott különösen hazánkban gyökeret verni? Oka a mozgalomnak pregnánsan kidomborított nemzetközi irányzatában keresendő, mely nem alkalmazkodik nálunk különösen hazai viszonyainkra, de más országokban sem találja meg azt a helyes utat, amely célhoz vezethetne. Szinte azt lehetne állítani, hogy az a minden akadályt figyelmen kívül hagyó erőelység, amely különben a siker titka szokott lenni, e kérdés kezelésénél végtelen hibának tekintendő. Ernyedetlenül a kitűzött céllé felé törni: ez a kielégítő eredmény elérhetésének kétségkívül elengedhetlen előfeltétele. Ám nem-e szükséges előbb gondosan megvizsgálni, vajon a talaj rohamos előrehaladás részére kellőleg elő van már készítve? Vajon nem tornyosulnak a célhoz vezető úton oly akadályok, amelyek leküzdésére véges emberi erőnk elégtelen?

Ez idő szerint pedig még határozottan így van! Noe ideje óta, sőt még előbből tudja az emberiség, hogy a szőlő istenálását nemcsak ugy élvezhetjük, amint azt a természet a tőkén megérleli. Már ősidőkben ismert dolog volt, hogy az a pompás nedű, mely ellen most oly keményen kikelnek, szinte leküzdhetetlen varázs gyakorol nemcsak a gégére, de kedélyünkre is. A nagyok legnagyobbjai meghajoltak hatalma előtt, halhatatlan költők tüzes lelkesedéssel megénekelték. Szegények és gazdagok még ma is csüngenek rajta — azt a hatalmi szót, mely kiszorítaná, még nem mondották ki és aki mégis ki akarná mondani, csak gúnyt aralhatna.

Ennek a ténynek megállapítása azonban még korántsem jelenti azt, mintha az általunk is kárhozottat alkoholizmusnak dicsímuszsz akarnánk zengeni. Hiszen közismeretes, hogy az ivás szen-

vedélye évente sok ezer munkácsok kart megbénít, s különösen munkás-osztályunk körében iszonyú pusztításokat visz végbe. A szociálpolitikus fájdalommal látja, mint tizedeli meg az alkoholos öröge a legszorgalmasabb, a legügyesebb férfiakat, a családok fentartóit, s nem kiméli meg még a nőket sem. Szinte tehetetlenül állunk e szörnyvel szemben. A csapás, melyet reá akarunk mérni, nem fog. Kettőzött dühvel veti magát áldozataira, kiknek száma egyre szaporodik. Erőszakkal nem lehet ellene fellépni. Báltával nem lehet legyűrni. Ezzel kellene az antikoholistáknak legelőbb tisztába jönnök. Tudniok kellene, hogy sohasem fog nekik sikerülni az alkoholt egészen és teljesen erről a földtekéről elfűjni. Azt is kellene tudniok és nyíltan beismerniök, hogy az alkohol mértéktelen és megfelelő formában élvezve nem elég, amint azt elhitetni szeretnék, sőt hogy épp ellenkezőleg, kisebb mértékben jó hatást gyakorol az egészségre. A mértéktelenségben rejlik a baj, nemcsak az alkohólnál, hanem azoknál is, akik kiméletlenül küzdenek ellene.

A mértéktelen alkoholévezet, különösen pedig pálinkaivás ellen egyedül hatásos szer — a felvilágosítás. A tényeknek teljesen megfelelő, megalafolhatlan felvilágosítás legtöbb eredményre számíthat. Rég megszűnt már, hogy az emberek a falra festett úrdögöl kísérletnek tartásák. Tartásák tisztelben az igazságot, melynek jegyében az antikoholisták harcolnak, hogy a siker el ne maradjon.

Világosítsák fel a népet az igazságról! Tanítsák meg, hogy mint minden dologban úgy különösen a szeszesez italok élvezeténél a mértéktelenség elengedhetlen, mert sehol sem boszulja meg magát a mértéktelenség inkább, mint itt.

Ez többeit használ, mint tilalmak és korlátozások, melyek — mint évszázados tapasztalatok igazolják — a lenyűgözött szenvedélyt csak még jobban serkentik.

Nem a közigazgatás, hanem az iskola van hivatva, az alkoholkérdést megoldani. Törökországban mindazok, kik a nép vezetői gyanánt szerepelni, minél szélesebb körökét felvezetnek arra a vesztésre, mely szeszesez italoknak mértéktelen élvezetével jár és csak hamar tapasztalhatni fogjuk, hogy az alkohol pusztításai jelentékeny meg fognak csapanni.

A hét története.

A válság. — Munkásbiztosítási kongresszus. — Fellázadt közér. — Újgyőri erők. — A Zsigány-ügy. — Ugron Gábor bűncselekedete. — Letartóztatott ügyvéd. — Merényi vasutas felmentése.

Az állandóan bizonyuló válság dolgában most nevezetesen fordulat állt be: a királyi és, a koalíció is immár meggyőződve látszanak lenni, hogy az eddigi csapásban haladva nem lehet a kibontakozás elé érni. A koalíció ugyan erősen hangsúlyozta, hogy elveiből nem enged, mindazonáltal tagadhatlan, hogy szívesen fogadna tisztességes és követelményeivel valamelyes módon összeegyeztethető kompromisszumot, amely egyuttal fedné a nemzet jogos kívánságait. A király meg éppen siet módot adni a kölcsönös megérthetőségre: együttes kihallgatáson fogadja a koalíció vezéreimbeire: Kossuth Ferencet, Bánffy Dezsőt, Andrássy Gyulát, Apponyi Albertet és Zichy Aladárt. Majd megígérték, hogy ez a közvetlen érintkezés közelebb visz-e a már-már elvisehelenné vált válság megoldásához, amiben nem minden ok nélkül reménykednek.

Bécsben most a nemzetközi munkásbiztosítási kongresszus tartják meg, melyen a magyar kormány is képviseltette magát. A munkásbiztosítás fűzős eszméjét szolgáló naggyűlésen különösen a biztosítás egyszerűsítésére és általánosítására irányuló intézkedéseket vitatták meg.

Veszedelmes jellegű lázadás tört ki Csurgó bácsymenti községben a régi földiek bérborodása miatt, mely alkalommal a községi lakosok és a

kirendelt csendőrség között véres összefütközésre került a dolog. A köznép jogokat formál a földhöz, azt sajátjának tekinti, s nem akarja megengedni, hogy a községek hasznosítsák. E miatt volt a községek, mely számos súlyosabb természetű megsebesítés után, a lázongó főkolompokok letartóztatásával ért véget.

A tűz, mely néhány nap előtt községeket pusztított, most az erdőket borítja lángokba. A Sepsiszentgyörgy melletti Zágón községhez tartozó 1200 holdas erdőt csaknem egészen elhamvasztotta és a kárt eddig még megközelítőleg sem lehetett megállapítani. Ennél azonban még sokkal nagyobb tűzvész dühöng a Herkules-fürdő környező erdőségekből már hetek óta. A 30 hektárt meghaladó lángoló erdőnek fojtó füstömege a szobákba is behatol és szinte lehetetlenül teszi a fürdőhelyen való tartózkodást. A mentésre kirendelt katonák közül sokan póruj járnak. Legutóbb a tűz által megglazult mésszikkal több katonát maguk alá temettek. Kettő azonnal meghalt, egy a halálal vívdók, három súlyosan és tizenegy katona könnyebben megsebesült.

A hírűt Zsigány-ügy mind posványosabb lesz. Letartóztatott Zsigány védőjét, mi miatt az egész közvélemény és a budapesti ügyvédi kamara is állást foglalt a rendőrség ellen. Nyilvánosságra jutott végül Bánffy Dezső bárónak Zsigányhoz intézett levele, melyet olybá íparkodott a rendőrség feltüntetni, mintha Bánffyra nézve kompromittáló lenne. A levél nyilvánosságra hozott szövegéből azonban épp ennek ellenkezője tűnt ki.

A székelyudvarhelyi törvényszéken mostanában tárgyalják a székelyegyleti takarékpénztár csődüggyével kapcsolatos bűncselekedet. A marosvásárhelyi ítélőtábla az ügyészség fellebbezésére Ugron Gábor elnökgigavagatót és társait családőr bukás büntetésében mondotta ki bűncselekedetnek. A vádlottak a tárgyalás folyamán politikai hajszá következményének tulajdonítják a pör megindítását és ártatlanoknak vallják magukat. Feszült érdeklődéssel várják az ítélet kihirdetését, melyre csak a jövő héten kerül a sor.

Szenzációs letartóztatás történt a hétben. Kreutzner István ügyvédet sikkasztás és váltóhamisítás miatt kóroztette a rendőrség. Egész sereg váltót hamisított, állások ígéretével bízkönyvekből kicsalt kisebb-nagyobb összegeket, reá bízott pénzeket saját céljaira használta fel s e bűnös manipulációit évek óta űzte. Most maga jelenkezett a rendőrségben, hol természetesen azonnal letartóztaták.

Nagy érdeklődés mellett tartottak meg a napokban egy esküszótki tárgyalást a miskolci törvényszék előtt. A vádlott Varga Elemér üzletvezetőségi tisztviselő volt, a ki hivatalnoktársára Kertész Károlyra ráölt és karján súlyosan megsebesítette azért, mert egy kölcsön után uzsorakamatot szedett és anyagi romlásba döntötte. Az esküdtek a vádlottat nem bűnösnek mondták ki, mire a törvényszék a közönség nagy meglepésére felmentő ítéletet hozott.

KÜLÖNFÉLÉK.

Tisztelettel kérjük lapunk előfizetőit, hogy az előfizetés megújítása iránt intézkedni sziveskedjenek. Együttal kérjük azokat is, akik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, miszerint a hátrálékot beküldeni sziveskedjenek, hogy a kiadóhivatalok is módjában legyen kötelezettségeinket eleget tenni.

— Személyi hírek. Heinec Hugó orsz. képviselő, Szilányi József kir. tanácsos, polgármester Horváth Kálmán rendőrfőkapitány tegnap a fővárosba utaztak a bányászati és kohászati egye-

sület közgyűlésére. — Vadas Jenő főerdőtanácsos a iskola prorektora a mult szerdán Erdélyből, hova a földművelésügyi miniszterium mint szakértőt küldötte ki, hazakérkezett.

— A helybeli zárda gyóntatói. Primás Ó Eminenciája főtisztelendő Szartórisz Ferenc, a kath. gimnázium tanárát, a helybeli és hegybányai zárda igazgatóját a helybeli zárda rendes gyóntatójává nevezte ki. Rendkívüli gyóntatónak pedig kinevezettett Hermann József helybeli segédlelkész.

— Közzétételnyilvánítás. A hodrusbányai róm. kath. ifjúsági egyesület által saját alapja javára rendezett műkedvelői előadás alkalmából nagyobb összeggel hozzájárultak: Peterka János 4 K, Sztraka Rezső 3 K, Poljak Ferenc, Prepelik József, Czimra József 2—2 K, Konrád Sándor 1 K, Utcás István 6 K, Oktavercs József 2 K, Jakubecz János 1 K, Szabó N.-né 2/20 K, Kubánec József 2 K, Lindmayer Ilona 2 K, Rill Ilona 4 K, Pilez Ignác 3 K, Novoty Venczel 2 K, Soma Adolf 1 K, Miákovics Meci 4 K, Daubner Lajos 1 K, Kubis Géza 1 K, Sztankovics Adolf 2 K, Sztraka Cziril 1 K, Bobis Géza 1 K, Mucsmájér Ferenc 4 K, Hain Ferenc 6/60 K, Kovácsik István 2/40 K, Ujcz József 1/40 K, Spitzer Édes 1/20 K, Kalcok L.-né 1 K, Dvorzsák Henrik 4 K, Maczanga Rózi 1 K, Sztraka Emil 1 K, Subert Károly 3 K, Riedl Ferenc 4 K, Paduch Ferenc 3 K, Hodina Mihály 3 K, Baecsis János 1/20 K, Kalcok Kárvy 1/40 K, Blum Henrik 3 K, Molnár Lajos, Komora Mihály, Sztraka Tivadar, Zmoraj J.-né 1—1 K, Szuhy János 1/40 K, Turman Mihály 3 K, N. Erzsike 3 K, Horn Ferenc 1/20 K, Andrászl János 1 K, Puskás József 3 K, Hacher János 2 K, Richnyavszki N. 2 K, Longauer Ferenc 1 K, Rutkay Károly 2 K, Dumetovics János 2 K, Szkuhra-né 1 K, Feldszám János 2/60 K, Timko Pál, Májerszky Mihály, Halát N., Zajacz János 1—1 K, Manzier István 1/40 K, Peternák János 2 K, Szpiszka János 2 K, Neubaunik József 1/70 K, Baecsis János 3/40 K, Horváth József 2 K, Durdik Erazmus 1/50 K, Durdik Rezső 1 K, Gregus Julianna 2 K, Pisch József 1/74 K, Zajacz Irma 1/60 K, Kraválik Emília 2 K, Sertanecz Terka 2 K, Sertanecz Anna 1 K, Iring Antal 1 K, Zdián Vilmos 1 K, N. N. 1/20 K, N. N. 1 K, Vancso József 3 K, Paula Antónia 1 K, Kurcz János 2 K, Jancsik Márton 1/60 K, Mitelman János 4 K, Gindl István 1 K, Kögl N.-né 1 K, Urszinyi Emil 1 K, Turman Kálmán, Konrád József, Gregus Erzsike, Benes Mariska, N. N. 2—2 K, Oszlancsek János 2 K, Simko Mihály 1/20 K, Simko N. 1 K, Pisch Etel 1/10 K, Csalkovszky Mária 2 K, Nyitón Antal 2/40 K, Kmety N. 2 K, Huszár Mihály 1 K, Balázs N. 2 K, Sztraka János 1 K, báró Foulon Henrik 5 K, N. N. 2 K, Kálcocsi Czili 1 K, Matusek Irma 1/20 K, Zmoray testvérek 2 K, Debnár István 1 K, Zubka N. 2 K, Pis N. 1 K, N. N. 2 K, N. N. 3 K, Tonhauzer Ádám 3 K, N. N. 1/40 K, Dvoicska testvérek 1/60 K, N. N. 1 K, Czimra Emília 1 K, N. N. 6 K, Szpiszka Mihály 2/40 K. Bevétel volt összesen 280 K 73 f. Kiadás 76 K 12 f. Marad tiszta bevétel 204 korona 61 fillér. Fogadják a kegyes jötevők ifjúsági egyeletünk hálás köszönetét.

— Előléptetés. A m. kir. államvasutazók igazgatósága Wagner Kálmán a m. kir. államvasutak selmecebányai állomásának főnökét ellenőrré léptette elő.

— Erzsébet ünnep. A bányaiskolai hallgató tanárai vezetés mellett ma délelőtti Erzsébet emlékünneppel tartanak a bányaiskola szertermében.

— Egy pénzintézet fejlődése. Lapunk előző számában már megemlékeztünk arról, hogy a helybeli kereskedelmi és hitelintézet árszótálya működését megkezdte. Azóta alkalmunk volt meggyőződni, hogy kereskedőink szívesen méltányolják az intézetnek érdekében kifejtett működését.

dését. Az intézet célja ezen áruosztály létesítésével tisztán az volt, hogy a kereskedők bevásárlását megkönnyítse, őket olcsó, jó árukkal lássa el, és hiteligényeiket a legmesszebbmenőleg kielégítse. Az intézet ezen új minőségében nem kíván nyereszkedni, hanem megelőznie a pénzár emelkedéssel és jutalékokkal, és miután ezen üzletággal külön számbavehető kiadásai nincsenek, élénk érdeklődéssel nézhetünk ezen üzletág fejlődése elé. Reméljük, hogy kereskedőink és a nagy közönség szívesen fogják az intézet törekvéseit pártfogolni.

— **Egyesületi közgyűlés.** A m. kir. bányászati és kohászati egyesület ez évi rendes közgyűlését ma és holnap tartja Budapesten a m. kir. tudományos akadémia kistermében. Szombat délután választmányi ülés volt az egyesület Zoldfa-utcai helyiségében, mely este ismerkedési estélyt követett a Drexhler-féle vendéglőben. Az egyesület közgyűlésére városunkból többen elutaztak, így Farbak István nyug. főbányatanácsos, az egyesület alelnöke, Szitnyai József kir. tanácsos, polgármester, Heincz Hugó országos képviselő a város képviselőtestület, Bárdossy Antal bányatanácsos, Jákó Gyula főmérnök, h. bányahivatali főnök, Pelachy Ferenc főmérnök, Veress József főmérnök, zuzóműfelügyelő, Schelle Róbert, Sobó Jenő főbányatanácsosok, Böckh Hugó, Herrmann Miksa, Bartha Béla főiskolai tanárok. A közgyűlés a holnapi ülésen foglalkozik a főiskola székhelyének áthelyezése tárgyában kelt emlékiratokkal és osztályhatározatokkal.

— **A kalváriai búcsú.** A Szeptember 14—17. közti napokon annyi zarándok látogatta meg kalváriánkat, hogy a 150 éves jubileum óta ennyi ember nem volt látható városunkban. Tízennyegyelkésze alig győzte a búcsúsokat gyónatni és áldoztatni. A megjelentek száma 8—10 ezerre mehetett. A kalvária-hegy közelében berendezett és kizárólag a búcsúsok lakásul szolgáló ház a búcsúsok igen nagy jövedelmének vált be, mert 10 fillér ellenében egy nap és egy éjszaka e házban megvédheti magát minden bűnjáról.

— **Elvi döntés.** A kereskedelemügyi minisztérium egy konkrét eset kapcsán kimondotta, hogy bármely fűszer- és vegyeskereskedőnek török elárulásától külön iparigazolványra van szüksége. Ezt a határozatot a minisztérium azért hozta, mert egy alispán egy vegyeskereskedőt arra akart kötelezni, hogy fűszerüzletéből a törökök távoztassák el és külön kamarában helyezze el. A minisztérium ennek az elárulását az üzletben megengedi, melyhez természetesen igazolvány kell.

— **Polgármesterek kongresszusa.** Páncsován e hó 12-én és a következő napokon tartották meg a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei rendes évi összejövetelüket. Mint évek óta mindig, e gyűlésen is a városok fejlesztésének kérdésével foglalkoztak s egyhangúan elfogadták Kolozsvár város polgármesterének elabourátumát, amely szerint sürgősen kéri az államot hogy ama teendőik ellátására, amelyek az államhatalom helyett látnak el a városok, megfelelő recipenzációban részesüljenek. Elhatározták végül, hogy a jövő évi kongresszust Kassán tartják meg. A kongresszuson Selmecebánya város Szitnyai József kir. tanácsos, polgármester képviselte.

— **Az iparos hitelszövetkezet fejlődése.** A selmec- és belbányai iparosok hitelszövetkezte — mint örömmel halljuk — évről-évre gyarapodik és izmosodik. A mult héten az országos központi hitelszövetkezet ipari osztályának ellenőre Tarján Vilmos megvizsgálta a szövetkezet forgalmát és ügymenetét s megállapította, hogy a szövetkezet ez évben is tetemesen gyarapodott s elismerésért fejezte ki a szövetkezet vezetőinek a pontos, szakszerű vezetésért. A szövetkezet fejlődése következtében a központ módosította a szabályzatot s egyuttal tetemesen felemelte a szövetkezet hitelét is. Itt említjük meg azt is, hogy

a szövetkezet tagjai körében mozgalom indult meg az iránt, hogy saját házat, otthont szereljenek e szövetkezet részére, amelyben tág és megfelelő helyiségeik volnának a szövetkezetnek és árucarnoknak.

— **Iskola látogás.** A róm. kath. iskolaszék mult héten állapította meg azt a sorrendet, amelyben az iskolaszék tagja a folyó tanévben az elemi fiu- és leányiskolákat megvizsgálni fogják. A sorrend a következő:

A látogató neve	Hónap	Napok
Ács József	1905. szept.	11—16
Agfalvy Alajos	"	18—23
Altman Imre	"	25—30
Arthold Géza	október	2—7
Bárdossy Antal	"	9—14
Bence Gergely	"	16—21
Bocsák István	"	23—31
Czeka Endre	november	3—11
Cziczka Sándor	"	13—18
Csah Lajos	"	20—25
Fekete Dezso	"	27—30
Gyerk Károly	december	1—9
Gyerk Mihály	"	11—16
Gyreguss Antal	"	18—22
Horváth Kálmán	1906. január	2—5
Platzer Jenő	"	8—13
Siposs Ferenc	"	15—20
Stuller Gyula dr.	"	22—31
Schwarz Ottó dr.	február	1—10
Széky Vilmos	"	12—17
Sztancsny Miklós	"	19—24
Tóth Imre dr.	március	1—10
Velits György	"	12—17
Vojtás Mátyas	"	19—24
Zsitvay János	"	26—31
Ács József	április	2—7
Agfalvy Alajos	"	18—21
Altman Imre	"	23—30
Arthold Géza	május	1—5
Bárdossy Antal	"	7—12
Bence Gergely	"	14—19
Bocsák István	"	21—26
Czeka Endre	"	28—31
Cziczka Sándor	június	1—9

— **Elhalasztott katonai ellenőrzési szemlék.** A m. kir. honvédelemügyi miniszter értesítette a törvényhatóságokat, hogy a folyó évben sem a közös hadsereg, sem a m. kir. honvédség legénység ellenőrzési szemléi nem tartatnak meg s elmarad a népfelkeltő évi jelentkezése is. A tiszti ellenőrzési szemlék azonban a rendes időben meglesznek.

— **Iparostanonok iskolai beiratása.** Az iparostanonok iskola igazgatósága ez uton is figyelemzteti az iparosokat, hogy tanoncaink iskolai beiratásának utolsó határideje ma vasárnap délelőtt van.

— **Uj vízvezetéki kút.** A város tanácsa az Akadémia-utcában a róm. kath. nagygimnázium épületével szemben új vízvezetéki kútát állíttatni fűl s azt át is adták már a közhasználatnak. A kútnak a környéke azonban, mint alkalmunk volt látni, rendkívül elhanyagolt állapotban van s egyáltalán nincs összhangban a rendes keretbe foglalt kuttal. Ajánlatos volna rászoritani a kút közelében lakókat, hogy tisztán tartassák házuk táját, legalább a kút körül.

— **Iparostanonokat keresők figyelmébe.** A m. kir. belügyminiszter, az iparfejlesztése érdekében szükségesnek tartja, hogy minél több ifjú képzettsékké ki iparossá; mint ahogy azonban az iparos pályára kevés szállja adata gyermekét, 41401. számú rendeletével felhívja az összes árvászekelőket, hogy a közgyámok utján hassanak oda, hogy az árva fiúk iparos tanoncokul helyeztessenek el. Ezen ügy lehető előmozdítására a selmec- és belbányai iparosok hitelszövetkezte is felhívást kapott s ennek alapján felhívja a szövetkezet mindama tanonctartó iparosokat, kiknek tanonccokra leend szüksége, hogy tanonc-tartási feltételeiket illetékes helyre juttatás céljából, írásbelileg jelentsek be.

— **Egyetemi hallgatók közgyűlése.** A «Bölcsészethallgatók Segítő Egyesülete» folyó hó 14-én délelőt tartotta alakuló közgyűlést, amely az egyesület ügyeinek vezetésére 24 tagból álló bizottságot választott. A közgyűlés után bizottsági ülés volt és ez a maga kebelében tisztikarát a következőképen alakította meg: elnök *Hacay Olivér*; állomástügyi alelnök *Schidella István*; pénzügyi alelnök *Maurer Arthur*; titkár *Soós Mihály*; pénztáros *Almássy Károly*; ellenőr *Németh Tibor*; háznagyok ifj. *Polták János* és *Konkoly-Thege Pál*; főkönyvtáros *Mayer Márton*; alkönyvtáros *Kovács Dezso*; főjegyző *Dékány István*; aljegyzők *Wagner Géza* és *Jobbágy Kálmán*; levéltáros *Ecsedy István*. Egyuttal felhívjuk a nagyrésztű közönség beces figyelmét, a «B. H. S. E.»-ének működésére és tisztelettel kérjük, hogy szives pártfogását ez évben se vonja meg tőle. A «B. H. S. E.» a t. közönségre teljesen díjtalanul közvetít mindenféle nevelői és korrup-tóri állást, s mindig a legmegfelelőbb erőket ajánlja. A megkeresés egyszerű levélben történetik, amely a «B. H. S. E.» állomástügyi alelnökéhez címzendő. (Budapest, Központi Egyetem, II. emelet.)

— **Zsidó ünnepek.** Folyó hó 30 és október 1-6 szombaton és vasárnap Rosh-Hasechon (Újév) ünnepek lesz az izraelita polgártársainknak.

— **Bőriparosok figyelmébe.** A cs. és kir. közös hadügyminiszter a közös hadsereg borműinek szállításának egy részét kisiparosok utján kívánván eszközöztetni, felhívta az iparos hitelszövetkezeteket, hogy a költeleikbe tartozó iparosok figyelmét e szállításba való részvétellel hívják fel. A szállításban részt vehetnek a szövetkezet utján önálló mesterek és segítők, kiknek a számkészes felvilágosításokat a szövetkezet igazgatósága készséggel megadja. Tájékozásul közöljük, hogy a szállítandó borműemek lábbeli, nyerges, szíjgyártó és bőrdöntés munkákból állanak.

— **Erdőri szakvizsgák letétele.** A földmívelésügyi miniszter a hivatalos lap utján közhírré teszi, hogy az erdőri szakvizsgák október 16-án és az erre következő napokon Budapesten, továbbá Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcon, Kassán, Máramarosjegyetben, Kolozsvárt, Brassóban, Nagyszombaton, Temesvárt, Pécsét és Szombat helyen; a vadőri vizsgák pedig az erdőri szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban Szombat helyen és Kolozsvárt a vármegye székházában délelőt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatlag megtartatni. A vizsgáznai órákötök hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványait a vizsgák szkhelyére névze illetékes kir. erdőfelügyelőhöz október 1-ig tartoznak benyújtani.

— **Távózi lelkész.** Balent Daniél, a hodrusbányai ág. hitv. evangélikus egyház lelkészét, akit csak ez év elején választottak meg Hodrusbányára, a trencsémegei Szulyó községbe választották meg. A hodrusbányaiak örömmel szabadultak meg lelkészüktől, mert annak magyar érzéséhez igen sok fért s Hodrusbánya hazafias lakossága nem rokonszenvezett a nem magyar érzésű pappal.

— **Az utolsó térszene.** Mult szombaton délután tartotta a Cziczka Sándor vezetése alatt igen szépen haladó bányász zenekar utolsó térszenét ez évben az Erzsébet-téren. A térszenét nagy közönség hallgatta végig, amely igen meg volt elégedve a zenével, annál kevésbé azonban azzal hogy az egész kertben csak egyetlenegy pad áll a közönség rendelkezésére. Hát ezen igen könnyű segíteni, egy pár padnak a beszerzése nem jár olyan nagy kiadással, hogy a város ne bírja meg s hisszük, hogy jövőre meg is szünteti a város tanácsa e hiányt. Ezuttal a közönség nevében is elismeréssel adozunk Martiny István bányatanácsosnak, a helybányai m. kir. bányahivatal főnökének, aki Cziczka Sándor karnagy kezdeményezésére készséggel adta beleegyezését, hogy a bányászze-

nekar időről-időre térzenét adjon s ezzel néhány igen kellemes delutánt szerzett Selmecebánya zenekedvelő közönségének.

Tanítóink közgyűlése. A Selmecebánya vidéki tanító egyesület most csütörtökön tartotta rendes közgyűlését a városi elemi iskola rajztermében Aczél János elnöke mellett. Folyó ügyek elintézésén kívül élénk eszmecsere folyt a népis-kolaj számtan oktatás egyöntetűsége érdekében. Tekintettel a tárgy fontosságára a jövő közgyűlésen nyílt vitát rendez felette az egyesület, a melyben való részvételre már most ez uton is felkéri az elnökség az egyesület tagjait.

Nagyvásár. A mult héten tartott országos vásár igen élénk volt. A hétfői marhavására felhajtottak 1158 drb. szarvasmarhát. Igen magas árakon. 884 darab kelt el. A csütörtöki kinyakú vásáron ugy a kínálat mint a vétel kedv igen jó volt s különösen a tél ruhaneműeknek volt kelleje.

Hatósági cselédszerző intézet. Városunk törvényhatósági bizottsága ez évi február hó 14-én tartott közgyűlésében «a városi cselédszerző intézet»-ről szabályrendeletet alkotott, melyet most a helygyűlési tanács jóváhagyott; — ezen szabályrendelet a legközelebbi közgyűlésen lesz kihirdetve és ettől számított 30 nap alatt életbe lép. — Ezen hatósági cselédszerző intézetnél egy üzletvezető és a szükséghez képest több helyszerző lesz alkalmazva a városi tanács által; — az intézet a rendőrkapitányság mint I. fokú iparhatóság ellenőrzése alatt fog állani. Magát a szabályrendelet, mely hivatva lesz segíteni a cseléd-miénditákon, egész terjedelmében fogjuk közzélni legközelebbi számnunkban, a mikor is a részletekre is kiterjeszkedünk.

Tífusz Magaslakon. Magaslak közsgében tavasz óta tífusz járvány uralkodik. A betegek száma meghaladja a 40-et, eddig elhalt 7. Az inficiálást valószínűleg az ivó víz okozza.

Félmillió. Micsoda rettenetes szám. Ötszázezer ember jár-kei a mi hazánkban a biztos halállal; állandó veszedelmére a többieknek. És a félmillió tüdőbetegből, mert hiszen ezekről van szó, a legtöbbet meglehetne menteni, ha idejében gyógyításhozban ápolhatnánk, gyógyíthatnánk. *A József kir. herceg szanatorium egyesület* ligába hívja a jobbakkat. Évi négy vagy két koronát kelene tagdíjként fizetni. Minden tag ingyen kapja a *Szanatóriumi Lapokat*, melyben minden adománnyt nyugtáznak. Ne olvassuk el közönnnyel e sorokat, segítsük az egyesület ügyét. Lehetetlen-ségnek tartjuk, hogy ne akadjon minden helyen egy-két üröghly, a ki tagokat gyűjtene. *Taggyűjtő-ívekkel készséggel szolgál a József kir. szanatorium Egyesület Királyi bérház, Budapest.*

Turisták Lapja. A Magyar Turista Egyesületnek Téry Ödön dr. és Petrik Alajos szerkesztésében megjelenő folyóirata a Turisták Lapja 4—8 számát kaptuk meg a mult héten. A szép kiállítású folyó írat igen érdekes cikkeket közöl Jármy László dr.-tól, Jankovics Marcell dr.-tól, Janusz Chmielovskitól, Balogh Károlytól, Réthy Antaltól. Párrny László dr. cikkéhez két igen sikerült körkép is van csatolva a 63 oldalas füzethez!

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közöltékkért nem felelős a szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok, kik forrón szeretett édes atyánk végítzességén megjeleneni szivesek voltak, és ezzel fájdalomunkat enyhítették, forró köszönelünk.

Paxner János.
Rezső és Román.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1905. évi szeptember hó 10-től szeptember 23-ig.

Születés.

- Motiska Antal, Pachinger Páni leány Selmecebánya
- Nemesok János, Karkier Anna fiu " "
- Horrát József, Kollár Anna " "
- Teran Pal, Szavellit Zuzsi " "
- Zsuffa János, Staudner Anna leány " "
- Novák Engelbert, Busek Julia fiu " "
- Hrnosiár Mária, leány " "
- Lichter Adolf, Wertheimer Anna " "
- Reményi Jenő, Schmierer Róza fiu " "
- Adamszki József, Andrei Paula fiu " "
- Turesan János, Schusster Mária " "
- Czeke Endre, Oberne Elai leány " "
- Kliman József, Mikulás Mária fiu " "
- Trvalczek Anna " "
- Chrenoszki András, Vozarik Erzsébet fiu " "
- Szakács Zeigmond, Grossman Albina " "
- Pöchl József, Oravecz Anna " "
- Chovanecz József, Vilelet Mária leány " "
- Ivanics János, Groszman Johanna leány " "
- Suhajda Lajos, Schults Emilia fiu " "
- Puskás Béla, Poliak Anna fiu Bélabánya " "
- Löhner Samu, Kmet Katalin leány Hodrusbányán " "
- Feldszam János, Hodruszki Mária fiu " "
- Lehoczky József, Siasorszky Anna leány " "

Kihirdetés.

- Kalácsok Gyula Szmitka Emilia Selmecebánya
- Srba Dániel Gránek Mária " "
- Ocsnás Ferenc Petrasek Mária " "
- Tróka András Szamecz Berna Bélabánya " "
- Szlopovszki Gyula Szamecz Aranka " "

Halálozás.

- Szítkovics Margit 3 hónapos harutos tüdőből
- Adamecz Jánosné 44 éves vizeletbetegség
- Flóro István 2 hónapos tüdőgyulladás
- Zachar Mária 22 napos gyengeség
- Kmeti Ferenc 19 éves hasibetegség
- Obertas Eva 9 éves tüdőgyümökör
- Mayer János 4 éves agyhártyalob
- Frank Matild 79 éves agzók
- Nanásik Anna 41 éves vizek
- Lichter Rozália 4 napos gyengeség
- Ulbricht Anna 11 hónapos bélhurut
- Surka Mária 20 hónapos göröcs
- Baranka György 30 éves begyulladás
- Kocsalka István 10 éves tüdőgyümökör
- Schwarz Toréz 11 hónapos számarhurut
- Mayer János 4 éves agyhártyalob
- Fabian János 12 éves vizek
- Rajniák Antal 3 hónapos tüdőlobb

7552. sz.
1905.

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 59903/I. 1905. sz. rendelete alapján közzéteszem, hogy a m. kir. utmesterei iskolák második két éves tanfolyama *folyó évi december hó elsején* fogja kezdetét venni. Ezen tanfolyamon a berendelt állami útmenterek 100 korona havi élemezési díjat kapnak, míg a törvényhatósági útmenterek (utibiztosok) a törvényhatóság által segélyezhetők.

Felvételeknek továbbá még oly polgári jelentkezők, a kik 20-ik életévüket betöltötték, de 30-ik életévüket még túl nem haladták; egészséges, erős testalkatúak; kifogástalan erkölcsi életük; a középiskola (polgári) négy osztályát, vagy az ipari szakiskolát sikerrel végezték és a magyar nyelvet szóban és írásban bírják.

A felvétel újmentes és a *folyamodványok* bármely államépitészeti hivatal *fonkénéél személynesen* nyújtandók be.

A kérények benyújtására a *határidő folyó évi október hó 15-ike.*

Selmecebánya, 1905. szeptember hó 22-én.

Arthold Géza,
h. polgármester.

HIRDETÉSEK.

1905. évi 1809. szám. Kohóhiv.

Anyagszállítási hirdetmény.

A selmecebányai kir. központi kohóhivatalnak szüksége van az 1906. évi folyamán az alább felsorolt anyagokra, melyeket versenytárgyalás utján beszerzeni kíván és pedig:

- 1. Ocskavas (öntött)..... 250000 kg.
- 2. Horganytáblákban v. tömbökben 8000 >
- 3. Szalonna 1600 >
- 4. Mázahordó 5000 drb.
- 5. Töltökösár (kicsi) 2000 >
- 6. „ (közép)..... 100 >
- 7. Szénkösár (nagy) 150 >
- 8. Nyirfasesprő (rövid) 1500 >

Megjegyeztetik, hogy az 1. szám alatt jelzett ócska öntötvas legfőbb 10 kg. nehéz darabokból álljon, lemezt vagy kovacsolt vasat és idegen anyagot ne tartalmazzon. Az ócskavas 12 havi egyenlő részletekben a kohóba szállítva és ott megmértlegelve vétetik át.

A 2. szám alatt előforduló táblákban, vagy tömbökben szállítandó horgany I. minőségű nyers horgany legyen és legalább 99% horganyat tartalmazzon. A horgany negyedéveként egyenlő részletekben szállítandó be. Ezen anyag is a kohónál talált súly szerint vétik át.

A 3. szám alatt előforduló szalonnára nézve felemlítetük, hogy az megrendelés szerint havonkint körülheltl egyenlő részletekben szállítandó, még pydig friss, élvezhető minőségben. A szalonna a kohónál talált súly szerint fog átvétetni.

4. szám alatti mázahordók 50—80 kg. magának befogadására szükséges tartalommal birjanak; fenyőfából készíve és erős faabroncsokkal körülfonva legyenek. Az 5., 6., 7. szám alatti kosarak illetőleg és a 8-ik szám alatti seprőkre nézve kikötöttük, hogy azok erős fonás, illetőleg kötés mellett friss anyagból legyenek készíttve.

Az ivenként 1 koronás bélyeggel ellátandó írásbeli zárt ajánlatokban világosan és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a tárgyalás alapját képező általános és részletes szállítási feltételeket ismeri és azoknak magát föltétlenül aláveti. A megajánlott árak az ajánlatban számgjegyekkel és betűkkel világosan kiirandók és az ajánlatot a felajánlott árak értékének 5%-a mint bánatpénz akár készpénzben, akár elfogadható értékpapirokban csatolandó.

Az ilykép kiállított és felszerelt ajánlatok folyó évi október hó 20. délelőtt 10 óráig *„Ajánlat anyagszállításra*” felirással és ajánlattevő nevével és lakásának jelzésével ellátott zárt borítékban az alulírt m. kir. központi kohóhivatalhoz nyújtandók be.

Az általános és részletes szállítási feltételek a selmecebányai m. kir. közp. kohóhivatalnál bármikor a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a 4., 5., 6., 6. 8. szám alatti anyagok egyes vállalkozóknak kívánására az anyag értékének megtérítése mellett muszárnak megköltendek.

Selmecebánya, 1905. szeptember hó 22-én.

Magy. kir. kohóhivatal.

Nincs többé iszakosság!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a **Cozaporból**. Kávé, tea, étel vagy szeszest italból egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szeszese és tartózkodásról mert esodathatása ellenszennesse teszi az iszakosnak a szeszest italt. A Cozapor minden esetben és biztosan meg, hogy azt felesleg, testvér vagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető megcsak nem is sejti mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, az ezer fertilt a szeszeyen és bucsutelenéségtől megmenteni küld, hogy így békis józan polgárokat és ügyes üzletemberek letttek. A Cozapor fiatal embert a jo utra, és szerenczéséggel segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próbát adogott díj és költségmentesen küld, hogy így békis és meggyőződésben biztatlansárol. Kérlekodunk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA ITI. SZ.
Végia ki ezen szelvényét és küldje meg ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér levelezőlapok 10 fillérral bérmentesítendő)

COZA INSTITUTE
(Dept. 171)
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

